

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 4. junij 2015

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

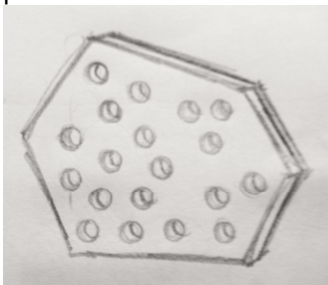
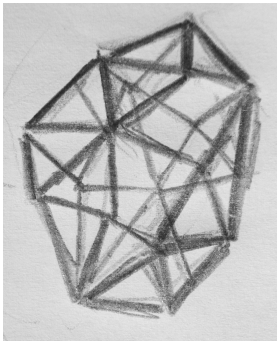
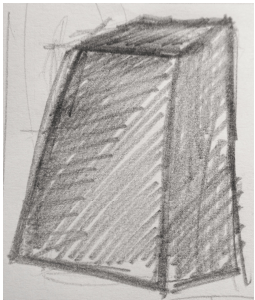
1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	2	♦ Likovno je preoblikovanje vizualnega. Temelji na zakonitostih vidne zaznave in vidnega prostora, ki pa ju likovnik nato na podlagi lastne izkušnje, mišljenja, kulturnega okolja ipd. preoblikuje v nov likovni prostor, pri tem pa izhaja iz psihofizioloških zakonitosti likovnih izrazil. Likovnik namreč ustvari likovno delo, ki je v bistvu vidni prostor, zato mora pri tem upoštevati, kako bo gledalec ta prostor zaznal.	Če kandidat omeni le likovno kot interpretacijo/preoblikovanje vidnega, je 1 točka. Dodatno točko dobi še za podrobnejšo razlago (zakonitosti vidne zaznave ipd.) (1 točka); le če kandidat omeni oboje, dobi 2 točki.
1.2	2	♦ Zaznava organizira dražljaje tako, da je struktura zaznane oblike kar se da enostavna glede na dani dražljaj.	Če kandidat omeni le, da se dražljaji organizirajo kar se da enostavno, pozabi pa omeniti, da se to zgodi glede na danosti, dobi 1 točko. 2 točki dobi le, če omeni oboje: enostavnost strukture oblike in danosti. Upoštevamo tudi konkretne primere zakonov ekonomičnosti v zaznavi.
1.3	4	♦ v prvem primeru romb, v drugem križ oz. romb s križem oziroma vse izpeljave iz križa	Po 1 točka za vsako pravilno vrisano obliko. Po 1 točka za vsako pravilno razlago. Pri razlagi mora kandidat nujno omeniti bližino, lahko pa še pravi kot, zakon bližine, simetrijo, vzporedne smeri ipd.; nujno pa mora omeniti bližino, saj je ravno bližina razlog, da je v prvem primeru najenostavnejša oblika romb, v drugem pa križ.
1.4	4	npr. štirje od: ♦ grafično oblikovanje (oblikovanje, ki posreduje naročnikova sporočila z vizualnim komuniciranjem) ♦ modno oblikovanje (oblikovanje oblačil, obutve in modnih dodatkov) ♦ industrijsko oblikovanje (oblikovanje proizvodov množične potrošnje) ♦ arhitektura (oblikovanje stavb) ♦ scenografija ♦ notranje oblikovanje (oblikovanje notranjih bivalnih, poslovnih prostorov) ipd.	1 točko dobi kandidat le, če našteje področje, ki je funkcionalno vezano in ni »čista umetnost«. Zato se ne upoštevajo slikarstvo, kiparstvo, grafika, fotografija (razen če je napisano dokumentarna fotografija, modna fotografija ipd.).

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	2	♦ B ♦ D	
2.2	10	npr.: ♦ senčenje ♦ delno prekrivanje ♦ velikost ♦ plani (manjšanje razdalj) ♦ konvergenca linij 	Za navedbo prostorskega ključa 1 točka. 1 točka za risbo motiva s pasivnimi linijami, ki ponazarjajo prostorski ključ.

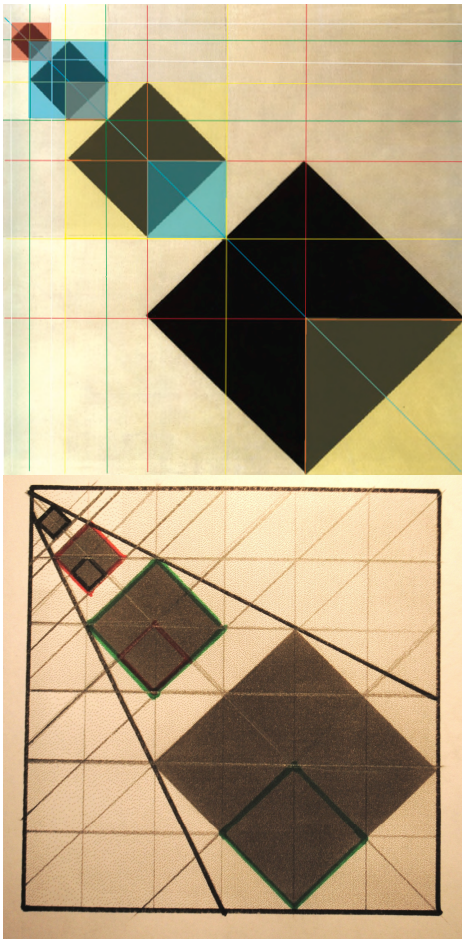
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.1	2	♦ modra ♦ trapez	
3.2	4	♦ perforirana ♦ konveksna ♦ skeletna ♦ monolitna 	Za vsako ponazoritev 1 točka.
3.3	3	♦ pomembnost, simbolni pomen, hierarhija ♦ rast, starost, realna velikost ♦ prostorski učinek, prostorski pomen	
3.4	3	♦ Velikost likov v vzorcu se povečuje (1 točka), smeri se širijo (1 točka). Če bi se velikost likov zmanjševala in bi se smeri ožale, potem bi oblike delovale vbočeno (1 točka).	

4. naloga: Barvna teorija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4.1	6	npr. dva od: ♦ komplementarni ♦ simultani ♦ toplo-hladni ♦ kontrast kakovosti ♦ kontrast količin (odnos sonce – nebo) ♦ svetlo-temni	Za vsak pravilno ugotovljen kontrast 1 točka; 1 točka za pravilno ponazorjen kontrast ter 1 točka za prepričljivo naslikan detajl (tekstura ipd.)
4.2	4	♦ Kandidat mora omeniti dva kontrasta, ki ju ni omenil v vprašanju 4.1., in okvirno pojasniti njune posledice v sliki. Na primer: – Da je Klee za izhodišče vzel komplementarni kontrast, ki ga je nato stopnjeval s prehodi različnih vmesnih manj pisanih odtenkov. – Vmesni manj pisani odtenki med seboj povzročajo simultani kontrast in stopnjevano pestrost odtenkov. – Prav tako je Klee uporabil načelo toplo-hladno, kar v povezavi z majhnimi ploskvicami povzroča barvno vibracijo. – Kontrast kakovosti – Kontrast količine	Za vsak kontrast se lahko dobi 2 točki; 1 točko, če je pravilno ugotovljen, 1 točko, če je smiselno razložena njegova posledica; Pri kontrastu kakovosti mora omeniti, da stopnjuje simultani kontrast. Pri kontrastu količin mora omeniti, da sonce zato deluje še bolj žareče, torej stopnjuje simultani kontrast.
4.3	2	Dva od: ♦ kontrast barve k barvi oz. kontrast barvnega tona ♦ svetlo-temni kontrast ♦ količinski kontrast (ni izrazit na ravni celotne slike)	

5. naloga: Likovna kompozicija

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.1	4	♦ slika 6: središčna ♦ slika 7: dinamična ♦ slika 8: statična ♦ slika 9: modularna	Za vsak pravilen vnos 1 točka.
5.2	1	♦ Načelo repeticije (ponavljanja); načelo enotnosti s spremembami; enotnost oblike.	
	2	♦ V prvi sliki je načelo enotnosti s spremembami doseženo s stopnjevanjem velikosti kvadrata in spreminjanjem položaja. V drugi sliki je načelo enotnosti s spremembami doseženo s ponavljanjem kvadrata enake velikosti, spreminja pa se mu tekstura, kar povzroči alternacijo.	
Skupaj	3		
5.3	2	 ♦ 1 : 4	1 točka za mrežno konstrukcijo in 1 točka za pravilno dopolnjen stavek.
5.4	3	♦ Velikost ♦ Položaj ♦ Smer ♦ Teža ♦ Število	

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje. Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno. Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše. Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča. Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na doslednost izbrane motivike, barve in kompozicije.	Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja. Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje. Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje. Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja. Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek. Od 4 do 7 točke dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi. Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.
Skupaj	50		